

Nasjonalt kvalitetsregister for brystkreft med resultater 2022

Forekomsten av brystkreft øker og flere lever med seneskader etter behandling

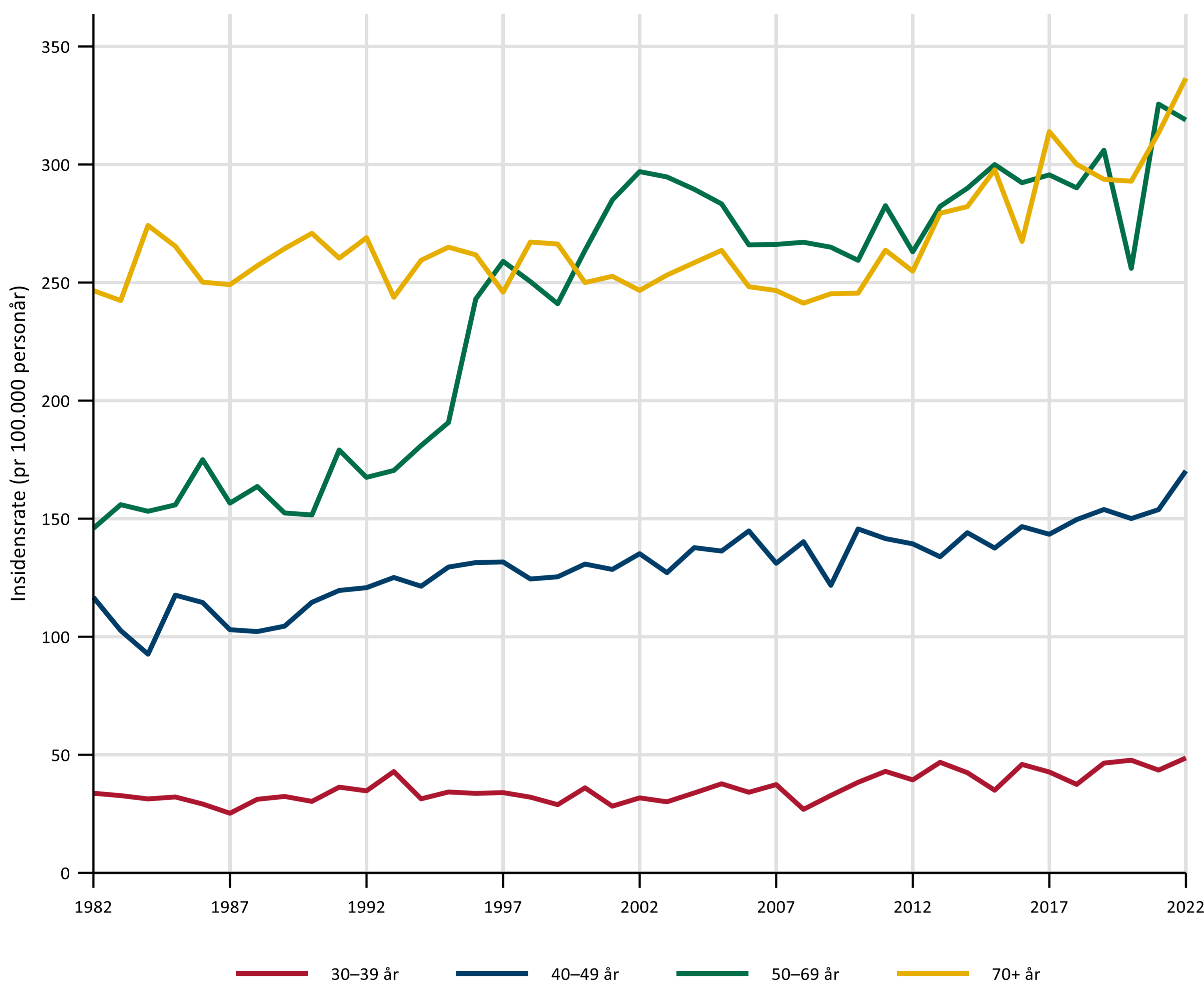
K. Østby, C. Trewin-Nybråten, H. Skjerven

Forekomst

Brystkreft er den vanligste kreftformen blant kvinner. 4224 kvinner fikk brystkreft i 2022, det er det høyeste antallet som noen gang er registrert.

Kilde: Cancer in Norway 2022

Forekomst av brystkreft (kvinner) 2018-2022					
År	2018	2019	2020	2021	2022
Antall nye tilfeller	3564	3738	3436	4039	4224

Figur: Forekomst (insidensrater) for brystkreft fordelt på alder ved diagnose, 1982-2022.

Forekomsten for brystkreft har økt de siste årene og økningen er størst blant kvinner under 50 år og over 70 år. Dette er kvinner som i dag ikke inngår i det offentlige screeningprogrammet hvor kvinner mellom 50-69 år inviteres til mammografiundersøkelse hvert andre år.

Gruppe	Differansen i antall tilfeller i 2022 vs. 2017-2019 (gj.snitt)	
	Alle, 30 år og over	Antall (%)
Totalt	Alle, 30 år og over	580 (16,2 %)
Alder	30-39 år	33 (22,4 %)
	40-49 år	63 (11,9 %)
	50-69 år	245 (13,2 %)
	70 år og over	238 (22,4 %)
Deteksjonsmåte	Utenfor Mp	449 (18,4 %)
	I Mp	131 (11,4 %)

Tabell: Differanse i forekomst i 2022 mellom 2017-2019 (gjennomsnitt per år) fordelt på alder ved diagnose og deteksjonsmåte - utenfor eller innenfor mammografiprogrammet (Mp).

Det er totalt 580 flere brystkreft tilfeller i 2022 enn i 2017-2019, en økning på 16,2 %. Fordelingen på alder viser antallet uansett deteksjonsmåte (utenfor eller innenfor Mp) og hvor vi ser at de yngste og de eldste utenfor mammografiprogrammet har størst økning i forekomst.

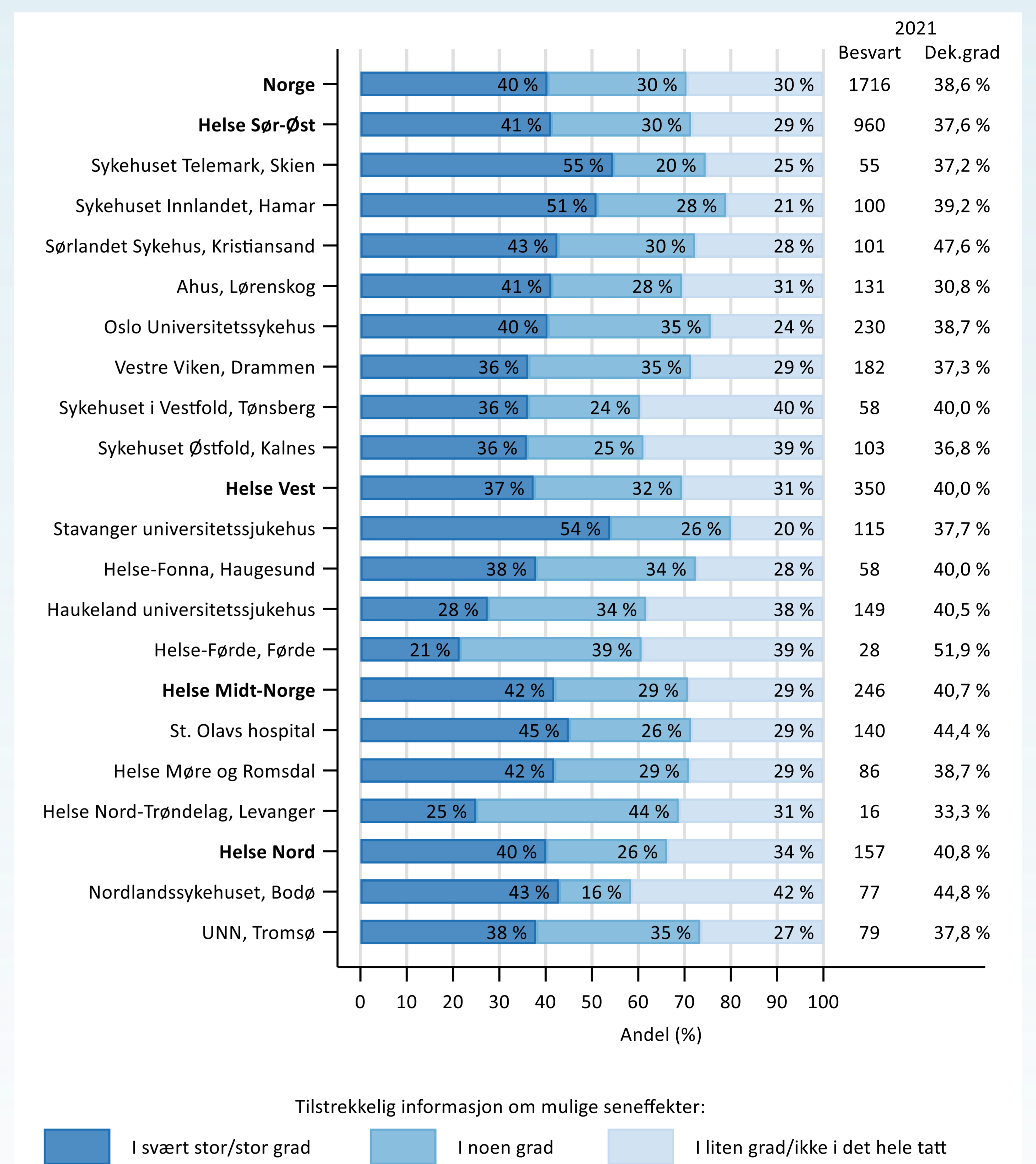
Overlevende med brystkreft

Overlevelse av brystkreft har gradvis blitt bedre, og 9 av 10 kvinner som får brystkreft er i live 5 år etter diagnosen og vil være langtidsoverlevende. Fem-års relativ overlevelse for kvinner i perioden 2018-2022 er 92 %.

Ved utgangen av 2022 var det 57 118 personer som hadde blitt friske eller som levde med brystkreft diagnostisert i løpet av de siste 15 årene. En del av disse lever med seneskader etter brystkreftbehandlingen.

Å være kreftfri er ikke det samme som å føle seg frisk, mange opplever plagsomme seneskader som en bivirkning av kreftbehandlingen.

Brystkreftregisteret samler inn i data om PROM og PREM, viser her til resultater fra PREM – pasientrapporterte erfaringer med helsetjenesten.

Av kvinner med brystkreft som svarte på undersøkelsen har 40 % rapportert av de i svært stor eller stor grad opplevde å få tilstrekkelig informasjon om mulige seneskader av behandlingen, mens 30 % oppgir at de i liten grad eller ikke i det hele tatt fikk tilstrekkelig med informasjon om seneskader.

En seneskade defineres som en virkning av kreftsykdommen eller en bivirkning av behandling som varer i ett år eller mer etter avsluttet behandling, eller symptomer som sannsynligvis skyldes kreftsykdommen eller behandlingen og som opptrer ett år eller mer etter avsluttet behandling (1).

Hyppig rapporterte seneskader er kronisk fatigue, kognitive utfordringer, smerter og frykt for tilbakefall. Kirurgi og strålebehandling kan gi vedvarende smertepåslag og lymfødeme i armen. Kjemoterapi kan føre til tidlig overgangsalder og infertilitet, og systembehandling kan også gi benskjørhet og utfordringer i seksuelllivet. Slike seneskader kan påvirke arbeidsevne og livskvalitet negativt.

At 30 % av dem som svarte, rapporterer at de i liten grad eller ikke i det hele tatt fikk tilstrekkelig informasjon om seneskader, indikerer at helsepersonell i større grad bør vektlegge å gi informasjon om seneskader i tiden fremover.

Referanser: (1) Helsedirektoratet. Seneskader etter kreftbehandling.